

De Saambinder

Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

donderdag 9 mei 2013

MEDITATIE

De hemel geopend

Wat we in dit tekstgedeelte lezen, is geen vrucht van de natuurlijke mens. De natuurlijke mens staat niet, maar holt voort op de brede weg naar het verderf. Hij ziet niet omhoog, maar omlaag, zijn ziel is aan het stof gekluisterd.

Het is ook geen vrucht van Gods Kerk, want Jezus' jongeren hadden nooit de weg gekozen door Gethsemané via Golgotha naar de Olijfberg. Maar het was de weg van de Borg. Jezus was in heilige gewilligheid de weg gegaan om Gods deugden te verheerlijken en Zijn uitverkorenen door recht te verlossen. En in die weg leidt hij ook Zijn Kerk. Daarom staan de discipelen daar. Ze kunnen verklaren hoe ze daar gekomen zijn. Ze hebben geen oog voor de wereld, die heeft alle waarde verloren. Ze hebben geen oog voor het vrome Jeruzalem. Ze hebben ook geen oog meer voor elkaar en voor zichzelf.

Wat staat gij en ziet op naar de hemel?

Handelingen 1:11b

In wegen van ontblotende genade zijn ze van alles afgebracht en is er voor hen niemand overgebleven dan Jezus alleen. Het is hier niet alleen een opzien met de natuurlijke ogen, bovenal met geloofsogen, want deze jongeren zien wat de natuurlijke mens niet ziet en waar veel van Gods kinderen over in de strijd en in bekommering zijn. Ze staan hier onder een geopende hemel. Dat getuigt van het eenzijdige genadewerk Gods. In Adam hadden ook zij de hemel gesloten en zich de weg naar de diepte van de eeuwige Godsverlatenheid ontsloten. Dat was zielspraktijk geworden in hun leven. Er was een opzien gekomen tot een gesloten hemel en ze hadden ingeleefd dat zij de hemel nooit meer door gestalten of eigengerechtigheid konden openen. Maar nu staan ze hier in heilige verwondering. Want om deze toegang tot de gemeenschap met God voor hen te herstellen, ja, om de mens terug te brengen bij God, moest Jezus de hemel verlaten. Als Borg was Hij afgedaald in de verlorenheid van Zijn kerk. Hoe diep? Tot in de diepte van Godverlatenheid en van de goddelijke toorn. Zo diep als Zijn uitverkorenen zichzelf moedwillig hadden gebracht. Ten volle had Jezus doorleefd wat een gesloten hemel was. De minste gunst van Zijn Vader was Hem daar onthouden, opdat Hij met Zijn gehoorzaamheid en bloedgerechtigheid de toegang tot God zou openen.

In Handelingen 1 lezen we hoe de Kerk hiervan de bate krijgt. Jezus heeft niet alle verzoening bij de Rechter aangebracht, maar heeft de Zijnen ook teruggebracht in de gemeenschap des Vaders. En nu mogen de discipelen door het geloof hiervan de troost ontvangen. Dat geloofsoog houdt niet op bij de wolk die Jezus van hen wegnam. Zij zien Jezus met eer en heerlijkheid gekroond. Nu Hij de reinigmaking hunner zonde door Zichzelf teweeggebracht heeft, is Hij gezeten aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen.

Wat staat gij? Het is een staan in geloofsovergave. Zij hoeven niets meer te doen.

Als het regerend Hoofd van Zijn Kerk is Hij hun Bewaarder en Regeerder. Hier zijn geen gesloten deuren, maar hier is een geopende toegang. Hij is ook een tussen tredende Jezus, Die met Zijn bloed in het hemelse heiligdom is ingegaan.

Hij opent voor hen de hemel door Zijn verzoening en in Zijn voorbeding draagt Hij Zijn hele volk op Zijn hogepriesterlijk hart.

Wien heb ik nevens u in de hemel? Nevens u lust mij ook niets op de aarde. Wanneer de verheerlijkte Jezus zo alles mag zijn, wat is er dan beneden nog te zien of te vinden? Het is de gezegende vrucht van Zijn hemelvaart om heel de wereld, eigen kracht, eigengerechtigheid, eigen gebeden te verliezen.

Wat staat gij? Er is ook heimwee en verlangen in hun opzien. Naar de vervulling van Zijn belofte om hun de Trooster te zenden, die altijd bij hen blijven zal. Ze zullen echter niet altijd zonder Jezus' gemeenschap blijven. De engelen troosten hen met Zijn wederkomst. Is dat ook uw troost? Of zullen we Hem dan als onze Rechter ontmoeten?

Bedenk wat het is om onder een gesloten hemel te leven, voort te hollen en zo te sterven. In deze Middelaar heeft God echter een weg geopend waardoor helwaardigen nog een thuiskomen bij God verkrijgen.

Inhoud

- 1 De hemel geopend
- 2 Het feit van hemelvaart
- 2 Gedichten 'meester Droogers'
- 3 Bijbelstudie:
De Heilige Geest (10)
- 4 De troost van hemelvaart
- 5 Even maar...
- 6 In de troon
- 7 Vanwaar hij komen zal
- 8 65 jaar Israël
- 9 Boekennieuws
- 9 Kerknieuws
- 10 Berichten
- 11 Kerkdiensten

Het feit van hemelvaart

Christus' kroningsdag

Hemelvaartsdag wordt wel Christus' kroningsdag genoemd. 'Heft uw hoofden op, gij poorten, ja, heft op, gij eeuwige deuren! opdat de Koning der ere inga!' (Psalm 24:9). Zo is Hem hemelse eer ten deel gevallen. Maar het heeft God behaagd om ook op aarde daarvan getuigenis te geven. Zo heerlijk is deze Koning.

Christus is Koning van eeuwigheid. Psalm 2 spreekt daarvan: "Ik toch heb Mijn Koning gezalfd over Sion, den berg Mijner heiligheid. Ik zal van het besluit verhalen: de HEERE heeft tot Mij gezegd: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd" (vers 6 en 7). Christus is de Zoon van God en Hij is Koning. De Heere heeft de eer van Zijn naam nauw verbonden aan de zaligheid van Zijn Kerk. Ja, dat is Gods eeuwig besluit geweest: door de diepte van de zonde heen verloor God in Christus Zich een Kerk tot zaligheid.

Christus was al Koning toen er nog geen onderdanen waren. Christus is een eeuwige Koning.

Christus is in de tijd op de aarde gekomen. De Wijzen uit het Oosten hebben Hem, de 'Koning der Joden', gezocht. Zo noemde Pilatus Hem ook bij Zijn kruisiging. Hij was een Koning in staat van vernedering. Want aan Gods recht moest worden voldaan. Lezer, hebt u onder de eis van dat recht al leren buigen? "Want Ik zeg u: Tenzij uw gerechtigheid overvloediger zij, dan der schriftgeleerden en der farizeën, dat gij in het Koninkrijk der hemelen geenszins zult ingaan." (Matth. 5:20) De Heere leidt de Zijnen in wegen van ontdekking. En Hij ontleent ze de grond uit hun liefde en ijver. Hij stelt ze schuldig als Adam in het Paradijs. Zo maakt Hij plaats voor de Middelaarsbediening van deze Christuskoning.

En nu is Christus verhoogd. Hij stond niet alleen op uit de dood. Want "nadat Hij de reinigmaking onzer zonden door Zichzelfen teweeggebracht heeft, is [Hij] gezeten aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen. (...) Uw troon, o God, is in alle eeuwigheid; de scepter Uws koninkrijks is een rechte scepter." (Hebr. 1:3,8) Hemelvaartsdag is Christus kroningsdag. Wij kunnen ons er geen voorstelling van maken welke vreugde de hemelzalen vervulde toen de Koning der ere door de verhoogde poorten binnenging en Zijn Vader ontmoette in de gemeenschap van de Heilige Geest.

Toch heeft de Heere Jezus Zijn jongeren op aarde tot getuigen gemaakt. Lukas heeft het onderzocht en opgeschreven. Het is gebeurd buiten Jeruzalem, richting Bethanië (Lukas 24:50), op de Olijfberg (Hand. 1:11). Hij sprak nog met de discipelen over de komst van Zijn Koninkrijk en over de uitstorting van de Heilige Geest. In Zijn Evangelie vermeldt Lukas dat Jezus daar Zijn jongeren gezegend heeft. En toen "scheidde" Hij van hen. Dat deed de Levensvorst in eigen kracht. Wonderlijk, tegelijk namen de ooggetuigen waar dat hij opgenomen werd. Welk een getuigenis heeft

W. Droogers
Want Hij is onze Vrede

Gedichten van 'meester Droogers'

De hemelvaart

Wijze: Heft aan, heft aan een luide zang

*De dag, de grote dag is daar,
dat Christus op zal varen!
d' Olijfberg is de plaats, vanwaar
Zijn jong'ren blijven staren.
Een wolk onttrekt Hem aan hun oog.
Door eng'len laat Hij van omhoog
Zijn wederkomst verklaren.*

*Hij daald' eerst neder in de nacht
en werd heel arm geboren.
Al eeuwen door Zijn volk verwacht,
ging Hij hun beë verhoren.
Een stal, een kribbe met wat stro,
wel diep vernederd, maar juist zo
moest Hij tot 't mensdom horen.*

*Het moest door die verneed'ring heen:
Hij was met schuld beladen!
Hij droeg Zijn volk door 't oordeel heen,
verwierf voor hen genade.
Hij leefde in gehoorzaamheid;
Zijn dood heeft hen van straf bevrijd.
God slaat z' in liefde gade.*

*Het ging steeds dieper, stap voor stap:
Zijn leven was steeds: lijden.
Hij voelde in Zijn laagste trap
Zich van Zijn God gescheiden.
Gethsémané, toen Golgotha,
in 't graf gedaald; God zal daarna
Hem uit de dood bevrijden!*

*Vernederd, nu verhoógd; 't zal gaan
van eer tot steeds meer ere,
nu Jezus weer is opgestaan
om hemelwaarts te keren.
Daar gaat Hij in, vol majesteit!
Een ereplaats is nu bereid
voor Hem, de Heer' der heren!*

*Gezeten aan Gods rechterhand
bidt Hij steeds voor de Zijnen;
regeert, bewaart z' aan alle kant,
tot Hij straks zal verschijnen.
Zijn Koninkrijk is dan voltooid.
Geen vijand woedt er dan meer ooit,
maar zal voorgoed verdwijnen.*

God hier gegeven van goddelijke eer en hemelse heerlijkheid. De discipelen hebben Jezus toen met hun ogen gevolgd. Hoger en hoger keken ze tot Hem op. Maar Zijn ingang door de verhoogde hemelpoorten zagen ze niet. Want een wolk nam Hem weg van hun ogen. De hemelvreugde konden zij niet dragen. Maar wat ze zagen, getuigde van Christus' kroning. En dat getuigenis heeft de Heilige Geest bevestigd in hun hart.

Zo is Christus nu een verheerlijkte Koning. De feiten spreken ervan. Hem is gegeven alle macht in hemel en op aarde. En Hij laat u ernstig tot bekering roepen. Wat u niet wilt en kunt, kan Hij werken. Val deze Koning te voet. Nederige smekelingen wil Hij Zijn wegen leren. De schat van Zijn verdiensten staat Hem ter beschikking. En naar 's Vaders welbehagen deelt Hij ervan uit, ook zelfs aan wederhorigen. O lezer, verhard uw hart toch niet. Wie zich nu niet vernedert, zal Hij straks vernederen. "Doch deze mijn vijanden, die niet hebben gewild, dat ik over hen koning zoude zijn, brengt ze hier, en slaat ze hier voor mij dood." (Lukas 19:27)

Ongetrooste, u die niet weet hoe het goed moet worden tussen God en uw hart, u die vreest te bezwijken onder uw zondelast: is Jezus dan geen uitnemend Pleitbezorger? Hij is immers ingegaan in het binnenste heiligdom. Wat u van God begeren zult in Zijn Naam, zal u gegeven worden. Leg u neer aan Zijn genadetroon. En heb geen rust voor u weten mag van Zijn ontferming over u.

Kinderen Gods, Christus trad voor het aangezicht van Zijn Vader. Hij vervult Zijn toezegging: Ik ga heen om u plaats te bereiden (Johannes 14:2). Mag u Hem zo nastaren? O hoe wonderlijk als de Heilige Geest het geloof oefent en gaat richten naar de verhoogde Christus. Als Hij gaat leiden in de gerechtigheid, de waarheid en de vrede Gods. Daar blijft een arme, vootmoedigde zondaar over in zichzelf en wordt God groot. Of verkeert u in strijd? Hoor het oude koningslied: "Wij steken 't hoofd om hoog en zullen d' eerkroon dragen, door U, door U alleen, om 't eeuwig welbehagen. Want God is ons ten schild in 't strijdperk van dit leven. En onze Koning is van Israëls God gegeven".

De Geest der kennis

'En op Hem zal de Geest des HEEREN rusten, de Geest der wijsheid en des verstands, de Geest des raads en der sterkte, de Geest der kennis en der vreze des HEEREN'.

Jesaja 11:2

In onderscheid van de Geest der wijsheid en des verstands mogen we onder de Geest der kennis het volgende verstaan: die werkingen van Gods Geest waardoor de ziel mag komen tot een zekere kennis van God en van Jezus Christus, zoals de Zaligmaker daar Zelf van sprak: 'En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, den enigen waarachtigen God, en Jezus Christus, Dien Gij gezonden hebt' (Joh. 17:3).

Die Geest der kennis brengt ook de ziel tot de kennis der zaligheid, zoals we lezen in Lukas 1: 'Om Zijn volk kennis der zaligheid te geven, in vergeving hunner zonden' (Luk. 1:77).

Het is ook die Geest, Die de verborgenheden Gods gaat openbaren en verklaren, zoals we daarvan lezen in Kolossenzen 2 vers 2 en 3: 'Opdat hun harten vertroost mogen worden, en zij samengevoegd zijn in de liefde, en dat tot allen rijkdom der volle verzekerdheid des verstands, tot kennis der verborgenheid van God en den Vader, en van Christus, in Denwelken al de schatten der wijsheid en der kennis verborgen zijn'. Om niet meer te noemen, het is ook die Geest waardoor de ziel de zekerheid mag ervaren van de eeuwige zaligheid, zoals de apostel daarvan spreekt tot zijn geestelijke zoon Timotheüs: 'Om welke oorzaak ik ook deze dingen lijde, maar word niet beschaamd; want ik weet, Wien ik geloofd heb, en ik ben verzekerd, dat Hij machtig is, mijn pand, bij Hem weggelegd, te bewaren tot dien dag' (2 Tim. 1:12).

De Geest der kennis wil deze geloofskennis werken in de weg van de middelen. In het naarstig onderzoeken van het Woord Gods, onder biddend opzien tot God. In het verkeren onder de prediking van Gods Woord met een hart dat verlangt naar het onderwijs door de Geest der kennis. Opdat de ziel mag opwassen in de kennis van de drie stukken die we moeten leren kennen, willen we welgetroost leven en ook eenmaal welgetroost en zalig sterven.

Dat die Geest der kennis onze ziel dan zou mogen bearbeiten tot zaligheid.

Ermelo, ds. P. Melis

De troost van hemelvaart

'En is opgenomen in de hemel'. Met dit ene sobere zinnetje geeft de evangelist Markus het grote heilsfeit van de hemelvaart van Christus aan. Toch is dit kroningsfeest van de Koning van de Kerk van onschatbare betekenis. Voor de Borg Zelf, voor Zijn Kerk, maar ook voor Zijn vijanden! Dus ook voor ons, want wij horen bij een van de twee.

Op de Olijfberg hebben de elf apostelen hun Meester nagestaard. Het Kind gaat naar Zijn Vader. De Koning gaat naar Zijn troon. De Hogepriester gaat naar het binnenste heiligdom. De Voorloper en Plaatsbereider gaat naar de hemel. Zij blijven hun ogen naar de hemel houden, totdat een wolk Hem wegneemt uit hun gezicht. Gelukkig niet uit hun hart!

De Heere Jezus, de grote Herder, vergeet ook nu Zijn schapen niet. Hij zendt gezanten met een troostboodschap van hemelvaart. Twee engelen brengen de boodschap: 'Gij Galilese mannen, wat staat gij en ziet op naar de hemel? Deze Jezus, Die van u opgenomen is in de hemel, zal also komen, gelijkerwijs gij Hem naar de hemel hebt zien heenvaren' (Hand.1:11). Dan keren zij terug naar Jeruzalem.

Niet in diepe rouw over een geliefde, van wie zij afscheid genomen hebben. Nu ervaren ze de rijke troost van hemelvaart in hun hart. 'En zij aanbaden Hem en keerden weder naar Jeruzalem met grote blijdschap. En zij waren allen tijd in den tempel, lovende en dankende God' (Luk.24:52-53).

Ze voelen het: wij zijn onze Zaligmaker niet kwijt. Hij is bij ons. Hij blijft bij ons. Hij woont in ons hart. Hij is in de hemel ons ten goede! Hij oefent daar als Christus Zijn drievoudig ambt uit. De vrucht van de hemelvaart van Jezus mag worden ondervonden in de ziel. Ze mogen het heilige geheim verstaan dat Hij voor hen de gesloten hemel heeft geopend. Dat Hij hen heeft hersteld in de volle gemeenschap met God. 'Gij voert ten hemel op, vol eer; de kerker werd Uw buit, o HEER!' Gij zaagt Uw strijd bekronen, met gaven, tot der mensen troost; opdat zelfs 't wederhorig kroost, altijd bij U zou wonen'.

De hemelvaart van Christus is een bron van rijke troost voor de Kerk. De Catechismus noemt drieërlei nut. Drie troostvolle weldaden voor de Zijnen. Rijke schatten van troost, die zich voor het geloofsoog ontsluiten. De eerste troostbron: Jezus is in de hemel bij

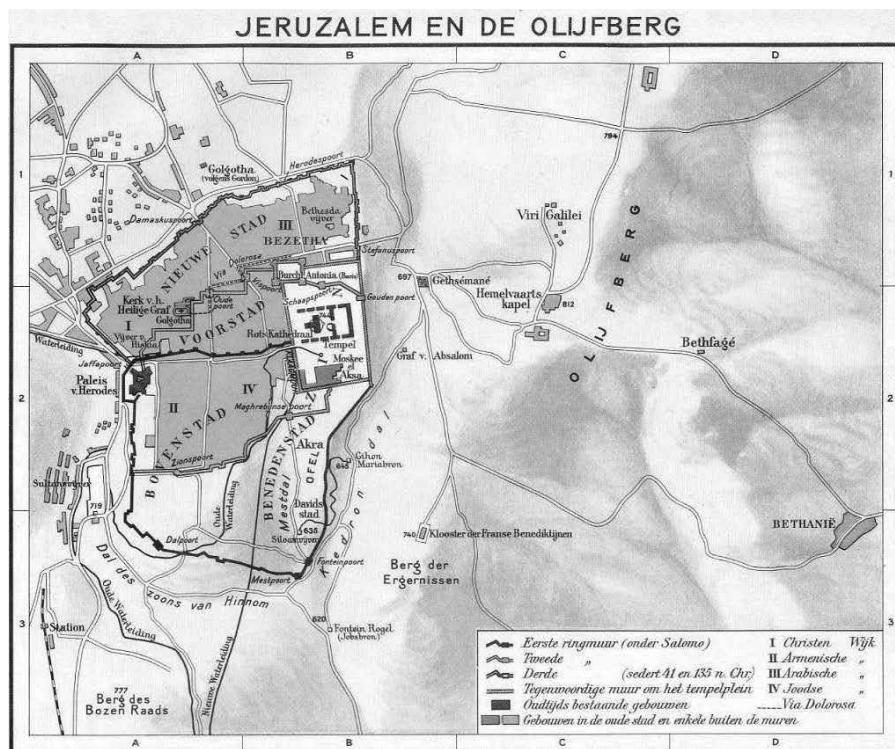
de Vader hun enige en eeuwige Voorpraak. Christus is als de Hogepriester met Zijn offer ingegaan voor het aangezicht van Zijn Vader. Hij eist op grond van Zijn bloed de zaligheid van de Zijnen. Hij is de Parakleet, de Zaakwaarnemer. Hij is hun pand bij God! Daarom: Laat ons dan met vrijmoedigheid de troon van de genade bestormen.

Tot meerdere troost leert het heilsfeit van hemelvaart: Jezus nam hun vlees mee in de hemel als een zeker pand. Het is de garantie dat zij er ook zullen komen. De oudste Broeder, het Hoofd is boven, daarom zullen de lidmaten eens verrijzen en naar lichaam en ziel God groot maken. Hoofd en lichaam behoren bij elkaar!

Het derde nut is: Jezus zendt in hun harten een tegenpand, namelijk de Heilige Geest, waardoor zij zoeken de dingen die boven zijn. Het pand is de hemelvaart en het tegenpand is Pinksteren. De ware gelovigen blijven vaak zo aardsgezind. Maar door de kracht van de Geest krijgen de hemelse dingen telkens opnieuw de overhand. 'Indien gij dan met Christus opgewekt zijt, zo zoekt de dingen, die boven zijn, waar Christus is, zittende aan de rechterhand Gods, bedenkt de dingen, die boven zijn en niet die op de aarde zijn' (Koll.3:1). Och, wat zijn Gods kinderen dikwijls traag in het zoeken. Hoe moet ik mijzelf toch beschuldigen! Daarom wordt het getuigenis van het tegenpand, de Geest, zoveel in het hart gemist.

Smytegelt vraagt in zijn "Maandagse Catechisatiën": Is er nut in dat Christus ten hemel voer? Zijn antwoord is: Ja, het was nut dat Hij mens werd en stierf voor Zijn volk. Nog meer nut is het dat Hij opstond en de kwitantie toonde, maar nóg méér is het dat Hij opvoer om de Geest te zenden, om voor Zijn volk te bidden en om een plaats te bereiden'.

Welk een rijke troostbron ontsluit zich voor Gods kinderen. Voor mensen, die hebben geleerd dat zij de hemel gesloten hebben. Dat zij een eeuwige scheiding hebben aangebracht tussen God en hun ziel. Ze hebben zich helwaardig leren keuren. Dat hebben ze verdiend en aanvaard. Ze hebben wel geprobeerd om de hemel open te breken met hun vele tranen, met hun innige gebeden, met hun ootmoedige gestalten, maar het is alles tekort. Ze zijn in hun zielsbeleving steeds verder van de hemel en steeds dichter bij de hel terechtgekomen. Maar voor zulke buitenstaanders wordt het een eeuwig wonder als de Heilige Geest

Situatiekaart van Jeruzalem met de Olijfberg.

in de nacht van hun verlorenheid en helwaardigheid hun geloofsoog opent voor de Ladder Jakobs, Jezus Christus, Die de gemeenschap met God ontsloot voor rampzaligen. Wie door Hem tot God nadert, wordt gehoord en zal ervaren dat Hem in handen gegeven is de zaligheid volkomen uit te werken. Geliefde lezer(es) zou u het liefst altijd hier op aarde blijven? Bent u vreemd aan het verlangen naar God? Leeft u buiten en zonder Christus? Dan bent u op weg ... niet naar de hemel, maar naar de hel. Want wie ver van God

de weelde zoekt, vergaat eerlang...! Smeek toch als een wederhorige zondaar om het werk van de Geest van Christus in uw hart.

Pelgrim, gaat u gebogen over de aarde? Bent u dagelijks in strijd met vele vijanden? Zucht u onder de last van een verdorven bestaan? Christus is opgevaren ten hemel. Uw Hoofd is boven. Hij zal door Zijn Geest in u, Zijn lidmaat, de hemelse gaven uitgieten en zal u met Zijn koninklijke macht tegen alle vijanden beschutten en bewaren. Van Lodenstein wijst de weg: 't Oog

omhoog, het hart naar boven, hier beneden is het niet. Het ware leven, lieven, loven is daar waar men Jezus ziet! En eenmaal zal vervuld worden: 'Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen, die Gij Mij gegeven hebt' (Joh.17:24).

Hemelvaart. Zo dan vertroost elkander met deze woorden: die heimwee hebben komen thuis, om Jezus' wil.

Werkendam,

ds. M. Karens

Even maar...

Brief aan de redactie

U begrijpt dat er door de redactie regelmatig brieven worden ontvangen. Brieven waar we blij mee zijn. Ook waar we minder blij mee zijn. Graag wil ik u laten meelesen uit een vorige week ontvangen brief.

'Moge de Heere in het verborgene een in zichzelf biddeloos volk, uit enkel genade verzuchtingen, ja nóg verzuchtingen geven, of de Heere nog wederom knechten wil uitstoten. En de mannen van het curatorium met licht wil bedelen, om het kostelijke van het snode te onderscheiden. Want aan het uitzenden van Zijn knechten, is onlosmakelijk verbonden de onveranderlijke beloften van het genadeverbond. Artikel 27 van onze belijdenis des geloofs zegt zo heerlijk: 'Deze Kerk is geweest van het begin der wereld af en zal zijn tot het einde toe; gelijk daaruit blijkt, dat Christus een eeuwig Koning is, Dewelke zonder onderdanen niet kan zijn.

Nu mocht ik dit getuigenis uit de mond van Zwaantje Westland, een moeder in Israël, horen. Niet om in mensen te eindigen. Maar deze vrouw had nog worstelingen voor land en volk en het arme nageslacht. Toen ze eens op een gezelschap verkeerde, waar gesproken werd over de laaghangende oordelen en ze allen daarmee instemden, merkte iemand op, dat de zuivere waarheid zo schaars werd en het

zaligmakende werk des Geestes niet meer gevonden werd. Ze zweeg! Dat werd haar 's nachts tot diepe schuld. Want de Heere kwam haar te bepalen, hoe zij zelf eens de oordelen Gods die over ons land zouden komen had mogen billijken, ja aanbidden. Doch ook hoe de Heere in Zijn grote goedertierenheid heeft beloofd, dat door deze oordelen heen er nog velen - voornamelijk onder ons jonge geslacht - zouden worden toegebracht. Zij heeft toen de pen gepakt en naar deze man geschreven, dat ze door haar zwijgen Gods eer niet had beoogd. (Doch daarna heeft zij nooit meer iets van deze man vernomen).

Als Zwaantje tijdens de keren dat we haar mochten ontmoeten zo dierbaar sprak vanwege deze zaken, sprong mijn ziel op. Dan zat ik stil te luisteren. Want daaraan is onlosmakelijk verbonden, dat er nog knechten uitgestoten worden! Ook werd mijn ziel dan weer zo opgewekt om de Heere weer heilig lastig te vallen, want als ik me niet bedrieg, heeft de Heere op een kraambled in dit opzicht ook een belofte gegeven. Maar och, als ik op mezelf zie, wie ik ben en blijf, dan durf ik er niet over te spreken. Doch als de Heere Zelf op Zijn Woord terug komt, leg ik mijn vinger er weleens bij en mag ik wel eens een ogenblik pleiten. Want het gaat toch om Zijn eer. Ook zegt Zijn eigen Woord: 'Maak Mij indachtig...' Mijn zeer geliefde en godvrezende

ouders heeft de Heere aangaande deze zaak ook toegezegd nog in het opkomende geslacht Zijn Naam te verheerlijken. Ondanks de grote Godsverlating die toen - ongeveer 25 jaar geleden - al zulke grote vormen aannam. En meerderen van Gods lieve, geoeffende volk, die alreeds juichen voor Gods troon, hadden toezeggingen aangaande deze zaak. Als ik op het wereldgebeuren en op alle ontwikkelingen zie, zeg ik: 'Hopeloos!'. Doch brengt de Heere het zwakke en zo vaak ingezonken geloof in oefening en mag het zien op Zijn onfeilbaar en onwankelbaar genadeverbond, dan gaat alles goed!...

Dan denk ik aan Zwaantje die drie dagen voor haar sterven, toen ik haar ten afscheid kuste nog deze woorden uitsprak: "Zij komen aan door goddelijk licht geleid, om het nakroost dat de Heere wordt toe bereid, te melden het heil van Zijn gerechtigheid, en grote daden.' Alsook: 'Zij zullen U eerbiedig vrezzen, zo lang er zon of maan, bij het nageslacht ten licht mag wezen...' Psalm 72:3 berijmd. Kostelijk!'

Tot zover deze onlangs ontvangen brief, die ik met name onze jongeren niet wil onthouden. Zulke brieven ontvang ik graag, ze geven moed. Ze geven hoop op de HEE-RE, de God der geslachten. Opdat we Hem zouden aanroepen in de nood.

v. A.

In de troon

Hemelvaart heeft alles te maken met de troon van God. Volgens de kanttekening duidt deze troon op de troon van God de Vader Die Zijn heerlijkheid in Christus Jezus openbaart. God heeft Hem immers met eer en heerlijkheid gekroond. Niet minder dan zeventien keer wordt in kort bestek het woord 'troon' genoemd. We kunnen er dus niet omheen.

Ook vandaag niet. Ook al had het maar slechts eenmaal genoemd geweest. Let erop dat deze troon gezet is in de *hemel*. Gods koninkrijk is niet van deze wereld. In de hemel ligt het centrum van de Godsregering. De media beschrijven en interpreteren het wereldnieuws, maar *het* nieuws komt uit de hemel. De troon wijst immers op het Godsbestuur dat nu door Jezus Christus op grond van Zijn kruisverdienste ons geopenbaard wordt. Wat kan dat Godsbestuur een vragen oproepen in ons leven. Misschien ook wel in het leven van u die dit leest. Een ernstige ziekte verwoest uw lichaam. Rouw, verdriet en gemis zijn uw deel geworden. U dreigt te bezwijken vanwege een scherpe doorn in het vlees. In dit alles is de Heere zo ver van u verwijderd. Hoe kun je spreken van een Godsbestuur als er zoveel gebeurt dat op het tegenovergestelde lijkt te wijzen? Christus is opgevaren naar de hemelse heerlijkheid, maar Zijn discipelen blijven achter als wezen. Christus voer op naar de rust, terwijl Zijn volk achterblijft in de strijd. Christus heeft de dood overwonnen, maar wij die leven worden altijd in de dood overgegeven om Jezus' wil. Christus is verhoogd boven de wolk, maar van Zijn gunstgenoten lezen we dat ze

...en ziet, er was een troon gezet in den hemel, en er zat Een op den troon.

Openbaring 4:2

strijden in deze doodsvallei, in dit Melech der ellende. Christus is de strijd te boven, maar Zijn Kerk lijkt achtergelaten, in alles verdrukt, twijfelmoe-dig, vervolgd en nedergeworpen. U noemt dat Godsregering? Ja. Ik noem u enkele redenen om er juist *niet* aan te twijfelen. In de eerste plaats: iets wat *verborgen* is hoeft nog niet *tegenstrijdig* te zijn. Met andere woorden, een verborgen werkelijkheid blijft wel werkelijkheid. In de tweede plaats moeten we onderscheid maken tussen wat wij *begrijpen* en wat God in Christus *beoogt*. Christus heeft nooit gezegd dat Zijn Kerk vrij zou zijn van aanvallen, verleidingen en verzoeking- en Integendeel. De erfenis die Hij achterliet was deze: in de wereld zult ge verdrukking hebben. Maar er staat gelukkig ook wat achter. Hebt goede moed, Ik heb de wereld overwonnen. Bedenk in de derde plaats dat er verschil is tussen wat hier op aarde van de Godsregering gezien wordt en in de hemel. Daar is wat aangevallen wordt op aarde, maar wat in de hemel niet aangeroerd kan worden. Ik denk aan de liefde van Christus, Zijn trouw, Zijn onveranderlijkheid, ja al Zijn deugden. Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toe-

komende dingen, noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heere. (Rom. 8:38-39)

Johannes ziet nog iets. Wat hij ziet is hemels, maar dit zien wij soms ook hier op aarde. Het kan evenmin aangeraakt worden, maar het straalt ons soms op indrukwekkende wijze toe. Denkt u er de volgende maal aan als u de regenboog aan de hemel ziet? Zult u, zul jij er bij stilstaan? Rondom de troon wordt een regenboog gezien. Rondom diezelfde troon waaruit ook bliksemen, donderslagen en stemmen (= oordelen) van uitgaan. Rondom dezelfde troon waar de Godsregering haar oorsprong heeft. Rondom diezelfde troon waar zoveel gebeurt wat bij u vragen en twijfels oproept, en wat u en ik niet kunnen volgen met ons redelijk verstand. In het midden van verbijstering, terreur, verwoesting, armoede, dood en oordeel blijft Gods trouw onwankelbaar overeind, én veilig in de hemel. De aanwezigheid van Christus aldaar (!) staat hier garant voor. De regenboog verschijnt doorgaans na de storm aan de hemel. Zo ook hier. De storm van Gods toorn tegen de zonde van Zijn volk is voorbij. Sion zal nu zalig worden. Ik zal niet meer op u toornen noch op u schelden. De toorn Gods die gebrand heeft op Christus, is geblust. Ja, het hééft wel gestormd! Al Uw golven en al Uw baren zijn over Christus heengegaan. Niets heeft de wind van Gods ondeelbare toorn over de zonde ontzien. Tot op de laatste druppel is de beker gelidigd. Er was dus op aarde ook niets meer voor Christus te doen in Zijn vernedering. Hij moest dus verhoogd worden, als loon op Zijn Middelaarsarbeid. Nu kan het ook niet anders of Christus bewijst Zich nu dagelijks als het Hoofd Zijner Christelijke Kerk, door Wien de Vader alle dingen regeert. En de Vader ziet nu op Zijn strijdende Kerk hier beneden met de ogen van Zijn Zoon. Zo luistert de Vader nu met de oren van Jezus naar de schreeuw om God van hem die in zijn zondenood, gans ontbloot, zich tot Hem om troost begeeft. Zo spreekt Hij nu van vrede en verzoening die vloeien uit de mond van Immanuël voor hen die door schuld verslagen zich afvragen of God tegen hen is. Zo predikt Hemelvaart de boodschap van *Godsregering* en *Godsbestuur* maar ook... van *Godsvertrouwen*.

Zicht op de olijfborg.

Dordrecht,

ds. H. Hofman

Vanwaar hij komen zal

Direct nadat het geklonken heeft in de Apostolische Geloofsbelijdenis 'opgevaren ten hemel, zittende ter rechterhand Gods' klinkt het 'vanwaar Hij komen zal om te oordelen de levenden en de doden'. Vanuit deze samenhang is het duidelijk waarheen het woordje "vanwaar" verwijst. Het verwijst naar de hemel, naar Gods rechterhand. Vandaar zal Christus eenmaal terugkomen op de grote dag van het oordeel.

Iedere zondag horen wij het voorlezen. Maar zijn we bereid voor die grote dag? Daar komt het immers voor ons persoonlijk zo op aan.

Zoals Christus is opgevaren naar de hemel, zo zal Hij ook terugkomen. Dat was de boodschap van de engel aan de discipelen, die Hem nastaarden vanaf de Olijfberg. Er is dus een lijn van de Hemelvaart naar de Wederkomst. Hij, Die heenging, komt weer terug. Hoe komt Hij terug? Zoals Hij heenging. Dat wil zeggen naar Zijn menselijke natuur.

Hij komt met de wolken, zo lezen we in Openbaring 1. Wolken zijn in het Woord van God tekenen van Gods heerlijkheid en majesteit. Dus Hij komt met Goddelijke majesteit, omstuwd door Zijn heilige engelen. Wat zal dat zijn op die grote dag. De hemelen zullen worden opgerold als een boekrol. De stem van de archangel, dat wil zeggen de aartsengel, zal klinken en de doden zullen worden opgewekt. Dan komt Christus ten oordeel. 'Want wij allen moeten geopenbaard worden voor de rechterstoel van Christus, opdat een iegelijk wegdrage, hetgeen door het lichaam geschiedt, naardat hij gedaan heeft, hetzij goed, hetzij kwaad' (2 Kor. 5:10).

Leest u het goed? Wij allen zullen voor Zijn rechterstoel staan. Niemand uitgezonderd. Mensen, die overal bekend waren en mensen, die teruggetrokken in hun eigen hoekje hebben geleefd. De groten en aanzienlijken, de kleinen en de geringen. Wij allen! Wat houden we er toch weinig rekening mee. Wat kunnen we bezig zijn de gedachten aan die grote dag weg te schuiven.

Het gaat naar de Wederkomst. Ieder is momenteel druk met de economische crisis. Maar het gaat naar die grote crisis, waarbij de huidige crisis in het niet zinkt. Het woord crisis is afgeleid van een woord dat scheiding betekent. Bij de Wederkomst zal er een scheiding vallen, die dwars door de mensheid heenloopt, de scheiding tussen de schapen en de bokken, tussen Gods kinderen en de anderen. De schapen zullen aan de rechterhand van Christus worden gezet en de bokken aan Zijn linkerhand (Matth.25:33). Waar zult u dan staan? De engelen zullen precies weten waar ze ons moeten zetten, links of rechts, Ze zullen zich in niemand vergissen. Wij kunnen ons zo verschrikkelijk in mensen vergissen. Wij kunnen ons ook zo verschrikkelijk in onszelf vergissen, wij kunnen menen in te gaan om straks te horen uit de mond van Christus dat Hij ons nooit heeft gekend. Maar de engelen zullen zich niet vergissen.

Laten we ons ernstig afvragen waar wij zullen staan op de dag van de laatste crisis. Als er geen wonder in ons leven gebeurt, dan zullen we aan Zijn linkerhand staan. Het wonder van de waarachtige bekering is nodig. En het kan, ook voor u, omdat het genadetijd is.

De bokken zijn dus degenen, die onbekeerd gebleven zijn, zonder God en Christus. Laten we bedenken dat er ook godsdienstige en rechtzinnige bokken zijn. Trouwe en meelevende kerkmensen, die onder de rechtzinnige waarheid leven, die toch onbekeerd zijn gebleven. Zoek de bokken niet alleen in de wereld, die met God heeft afgerekend, maar zoek ze allereerst maar in de kerk.

Weet u wat nodig is? Dat we hartelijk voor de Heere leren belijden: O God, ik ben een bok door eigen schuld; wee mij, dat ik zo gezondigd heb. Maar zolang het genadetijd is kunnen bokken nog schapen worden. Wat in de natuur niet kan, dat kan in de genade. Wat zullen die bokken te horen krijgen uit de mond van Christus? Gaat weg van Mij in het eeuwige vuur! Ontzettend, als dat onze toekomst zal

zijn. Allen die de Heere vrezen hebben zich dat oordeel waardig leren keuren.

De schapen zijn degenen, die gekocht zijn met de prijs van Jezus' bloed. Door genade, in de weg van bekering en hartelijk schuld belijden, zijn zij gekomen tot Christus. Het zijn degenen, die zichzelf als een bok hebben leren kennen en Gods gramschap dubbel waardig werden. De Heere kon hen geen kwaad meer doen, ook al zou Hij hen voor eeuwig verstoten. Maar Christus is hen dierbaar geworden, toen Hij hen verschenen is vanuit het Evangelie in de nacht van hun verlorenheid. Ze hebben Zijn verschijning lief gekregen.

Sommigen van die schapen stonden nog zo van verre, hoewel Christus hen dierbaar werd, anderen zijn dichterbij gebracht en mochten met Paulus zeggen te weten in Wie zij geloofd hebben. Maar voor die schapen zal het zo meevallen. De Bruidegom Christus zal tot hen zeggen: Komt in, beërft het Koninkrijk. De poort zal voor hen opengaan op kosten van het Lam. Ze zullen ingaan in des Konings paleis, naar lichaam en ziel. Als ze de Wederkomst bij hun leven niet hebben meegemaakt, dan zullen ze opgewekt worden met een verheerlijkt lichaam, dan zal hun ziel weer met dat lichaam verenigd worden om in te gaan in de bruilofszaal van het Avondmaal van de bruiloft des Lams.

Waar gaat het met deze wereld naartoe? Het is een vraag, die velen stellen. Het gaat naar die grote dag, waarop het rijk van de duisternis voorgoed zal ondergaan en de Bruidegom Zijn bruid komt halen.

Hoe zullen we het maken op die dag? Zijn we bereid? Werd Christus ons dierbaar, toen het aan onze kant buiten hoop was geworden? Onze bekering kan geen uitstel lijden. Want van die dag en die ure weet niemand, dan God alleen. De Heere weet hoe laat het is op de wereldklok. Is er een bruid, die de Bruidegom verwacht?

Er was eens een gezelschap mensen bij elkaar met een predikant. Op een gegeven moment vroeg die dominee ieder persoonlijk of men geloofde dat Christus de komende nacht zou terugkomen. Nee, dat geloofde niemand. Vannacht? Nee, dat nog niet. Toen zei die dominee: In zo'n nacht zal Christus komen. 'Daarom, zijt ook gij bereid; want in welke ure gij het niet meent, zal de Zoon des mensen komen' (Matth. 24:44).

Zeist,

ds. J.J. van Ekeveld

65 jaar Israël

Ben Goerion

De genadegiften en de roeping Gods zijn onberouwelijk, zo schrijft de apostel Paulus in Romeinen 11:29. Is het niet daardoor dat onze verbondenheid met het volk van de Joden wordt gestempeld? Zij zijn wel vijanden aangaande het Evangelie, maar aangaande de verkiezing zijn zij beminden, om der vaderen wil.

Daarom is het ook dat we de ontwikkelingen in het land Israël met meer dan gewone belangstelling volgen. Ook nu het op 14 mei 65 jaar geleden is dat de staat Israël werd uitgeroepen. Reden om er ook in De Saambinder aandacht aan te besteden. In deze bijdrage wil ik proberen vooral het historische aspect naar voren te brengen. Ds. C.J. Meeuse zal in een apart artikel ingaan op de vraag hoe we principieel vanuit Gods Woord tegen het 65-jarig bestaan van de staat Israël moeten aankijken.

Het zijn nog steeds indrukwekkende woorden die Ben Goerion op 14 mei 1948 in het Tel Aviv Museum uitsprak: 'Wij, leden van de volksvergadering, vertegenwoordigers van de Joodse gemeenschap van het land Israël en van de Zionistische beweging, zijn hier vergaderd op de dag van de beëindiging van het Britse mandaat over het land Israël, op grond van onze natuurlijke en historische rechten en uitgaande van de resolutie van de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, verklaren hierbij de oprichting van een Joodse staat in het land Israël, genaamd de staat Israël'.

Eigen thuisland

Deze resolutie was het einde van een lange ontwikkeling, waarop we alleen in hoofdlijnen kunnen ingaan. Vooral door de verwoesting van Jeruzalem in het jaar 70 raakten de Joden over de hele wereld verspreid. Sommige Joden wisten aanzienlijke rijkdommen te vergaderen en werden daarom in de meeste landen met de nek aangekeken.

Vooral in Oost-Europa werden de Joden aan het eind van de negentiende eeuw zwaar vervolgd. Daarop ont-

stond het verlangen naar weer een eigen thuisland. Dat kon alleen het land Israël zijn; het aan de aartsvaders beloofde land.

Het was vooral door toedoen van Theodor Herzl, de grondlegger van de zionistische beweging, dat het streven naar een eigen staat vorm begon te krijgen. Het land Israël was toen nog deel van het Turkse Rijk. Na de Eerste Wereldoorlog kwam Israël onder Brits bestuur. De Britten stonden aanvankelijk welwillend tegenover het Joodse verlangen, maar krabbelden door het heftige verzet van de Arabieren, die 98 % van de grond in het land in eigendom hadden, al spoedig terug en stelden grenzen aan de immigratie van Joden.

Na de verschrikkingen van de Tweede Wereldoorlog stroomden de overlevenden van de concentratiekampen Israël binnen. De Britten waren tegen de situatie niet opgewassen en de Verenigde Naties greep in. Er kwam een verdelingsplan voor het land. Het zou worden opgesplitst in een Joodse en in een Arabische staat. Jeruzalem zou komen onder bestuur van de VN.

De Joden accepteerden het plan, de Arabieren niet. Massaal sloegen 400.000 Arabieren, die nu Palestijnen worden genoemd, op de vlucht naar de buurlanden.

Oorlogen

Het is op zichzelf een wonder dat Israël nog bestaat. Reeds daags na de oprichting werd de jonge staat aangevallen door de legers van Egypte, Syrië, Jordanië en Libanon en Irak. De slecht bewapende Israëlische strijdkrachten weerstonden de indringers in een strijd die meer dan 15 maanden zou duren en meer dan 6000 Israëli's het leven kostte.

Vele oorlogen zouden volgen, waarvan de Zesdaagse Oorlog in 1967 wel de meest ingrijpende is geweest. Ju-

dea, Samaria, de Gazastrook, het Sinaï schiereiland en de Golan Hoogte kwamen onder Israëls gezag. Jeruzalem, tot dan toe sedert 1949 verdeeld in een Joods en een Arabisch gedeelte, werd verenigd onder de autoriteit van Israël. Bekend is ook de zogenaamde Yom-Kippoer oorlog in 1973. Op de Grote Verzoending, de heiligste dag van het Joodse jaar, vielen de legers van Egypte en Syrië onverwacht Israël aan.

Nog steeds verkeert het land als in staat van oorlog door de dagelijkse dreiging van terreuraanvallen van de zijde van de Palestijnen, die steeds weer opnieuw mensenlevens kosten en door de voortdurende raketaanvallen vanuit de Gazastrook, die menig Joods burger in vertwijfeling brengt en trauma's bij kinderen en ouderen veroorzaakt. En ondanks de dreiging vanuit Iran bestaat Israël nog steeds.

Na de oprichting van de jonge staat kwam de immigratie snel op gang. Israël telt nu meer dan acht miljoen inwoners, waarvan ruim zes miljoen Joden.

Een raadsel

Bij het 60-jarig bestaan van Israël schreef ik: 'De geschiedenis van het volk Israël stelt ons voor vele raadsels. Dat de Heere Zijn volk niet heeft verlaten is door de geschiedenis heen klaarblijkelijk. Het is op zichzelf een zeer bijzonder feit dat na zoveel eeuwen 'ballingschap' een volk terugkeert naar zijn oorspronkelijke gebied. We kunnen op zijn minst spreken van een historisch wonder. Het Joodse volk is nog steeds een springlevend volk. Een volk dat op het gebied van cultuur en technologie grote prestaties heeft verricht. We zien daarin dat Gods hand de geschiedenis schrijft. Is het ook een Bijbels wonder? Is de oprichting van de staat Israël en haar nu 60-jarig bestaan een teken van de vervulling van Gods beloften met Israël? Is de terugkeer van zovele Joden uit de diaspora een teken dat God Zijn beloften van Oude en Nieuwe Testament in vervulling doet gaan?'

Ook nu we vijf jaar verder zijn weten we het antwoord daarop niet. Het is bij God bekend. Waar we naar uitzien is dat het deksel van het hart van de Joden wordt weggenomen en zij mogen komen tot de erkenning dat Jezus de Messias is, opdat ze Hem mogen leren kennen, Die jood en heiden zalig maken kan.

Capelle aan den IJssel, ds. W. Silfhout

BOEKENNIEUWS

"Hij sterkt mijn ziel", ds. B. Labee;
uitg. Den Hertog, Houten;
ISBN 978 90 331 2494 5;
92 blz., € 10,90.

"Hij sterkt mijn ziel" is een treffende titel voor dit boekje. Het heeft zeven overdenkingen rond het Heilig Avondmaal in zich. Op diverse wijzen is er geschreven rondom dit tere thema. Het is niet eenvoudig om deze tere zaken op een evenwichtige wijze aan de orde te stellen. Gemakkelijk kunnen we ter linker- of ter rechterzijde afwijken.

Evenals het sacrament van de Heilige Doop wordt ook dit sacrament 'heilig' genoemd. En wie zou in het licht van de heilige God niet vrezen? Wanneer Uza zijn handen uitstrekt naar de heilige Ark, dan moet hij ter plekke sterven. Hoe zullen wij ons op de rechte wijze beproeven voor het heilig aangezicht des Heeren? Dan moet er vanwege de Heilige, vrees zijn om onszelf een oordeel te eten en te drinken. Tegelijk mag de vrees niet heersen over het rechte verlangen om de dood des Heeren te verkondigen in het midden van de gemeente.

De overdenkingen in dit boekje hebben een lengte van ongeveer een halve preek, waarbij op heldere en eenvoudige

wijze Gods Woord wordt verklaard. Ook de Bijbelse lijn die 'het formulier om het Heilig Avondmaal te bedienen' doortrekt, loopt als een rode draad door de overdenkingen.

De eerste twee overdenkingen staan in het teken van de voorbereiding op het Heilig Avondmaal. De volgende drie overdenkingen gaan over het gaan tot en het gebruiken van het Heilig Avondmaal. De beide laatste overdenkingen staan in het teken van de nabetrachting. Wat is het altijd weer een worsteling om het kostelijke van het snode te onderscheiden. De ernst van het zichzelf bedriegen voor een nimmer eindigende eeuwigheid en de bijbelse kenmerken van het nieuwe leven krijgen in deze overdenkingen ruim de aandacht.

Broeder Labee heeft Gods Woord aan het woord gelaten. Op pastorale en eerlijke wijze heeft hij geprobeerd de kleinste van Gods kinderen in te sluiten, maar ook de meer geoefenden van Gods kinderen van voedsel te voorzien.

We willen dit boekje daarom ook van harte aanbevelen. De Heere Zelf verbindt aan het lezen Zijn onmisbare zegen.

Hendrik-Ido-Ambacht, ds. M. Joosse

We voldoen natuurlijk graag aan het verzoek tot plaatsing. Met daarbij de harte-lijke wens en bede dat de Heere Zich verder over hem zal ontfermen. De zielsvertrouwing van David in Psalm 40 vers 18 zij zijn deel: 'Ik ben wel ellendig en nooddruftig, maar de Heere denkt aan mij. Gij zijt mijn Hulp en mijn Bevrijder. O mijn God, vertoef niet.'

Gezondheid ds. M. Golverdingen

Zoals u weet is ds. M. Golverdingen in maart 2013 geopereerd. Door Gods grote goedheid mocht deze operatie een gunstig resultaat hebben. Maar het herstel daarna verliep met een aantal complicaties. Dit betekent dat voorlopig alle afgesproken preekbeurten voor 2013 komen te vervallen. Voor alle duidelijkheid merken we op dat ds. Golverdingen te zijner tijd zelf - zo God het geeft - contact opneemt met de scriba's van de gemeenten. Ds. Golverdingen wenst de gemeenten de zegen des HEEREN toe.

■ VERGADERING PARTICULIERE SYNODE OOST

Op donderdag 16 mei hoopt de Particuliere Synode Oost in vergadering bijeen te komen in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente van Barneveld-Zuid. Aanvang: 9.30 uur.

Met het oog hierop zal op **woensdag 15 mei** een bidstond worden gehouden in de kerk van de Geref. Gemeente van Wageningen. In deze dienst, die om 19.30 uur begint, hoopt ds. A. Schreuder voor te gaan.

■ OPEN DAG NIEUW KERKGEBOUW PUTTERSCHOEK

Het nieuwe kerkgebouw van de Gereformeerde Gemeente te Puttershoek is te bezichtigen op **zaterdag 18 mei** tussen 10.00 en 16.00 uur. Het adres is Sportlaan 2a (bij de nieuwe begraafplaats). U bent van harte welkom. Voor koffie en iets lekkers wordt gezorgd!

Kerkenraad
Geref. Gemeente Puttershoek

■ AANGEPASTE KERKDIENTST TE GENEMUIDEN

Op **zaterdag 11 mei** zal in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Genemuiden een aangepaste kerkdienst worden gehouden voor mensen met een verstandelijke beperking.

Tevens afsluiting van het aangepaste catechisatie-eizoen. In deze dienst, die om 14.30 uur begint, hoopt voor te gaan ds. C. Hogchem. Iedereen is van harte welkom.

KERKNIEUWS

■ BEROEPINGSWERK BEROEPEN

Te Carterton (Nieuw-Zeeland):
ds. P. van Ruitenburg
te Chilliwack (Canada);
Te Lynden (VS):
ds. G.J.N. Moens te Meliskerke;
Te Rijssen-West:
ds. C. van Krimpen te Yerseke.

BEDANKT

Voor Markham (Canada):
ds. P. van Ruitenburg
te Chilliwack (Canada);
Voor Ridderkerk-Slikkerveer:
ds. L. Terlouw te Barendrecht.

■ PASTORIEZORGEN

Als redactie ontvangen we onderstaand bericht van een zoon van ds. Golverdingen.

■ FIETS(PUZZEL)TOCHTEN

Gelderse Vallei

De zendingscommissies van de Geref. Gemeenten in de Gelderse Vallei organiseren op **zaterdag 18 mei** een fietstocht. Start tussen 9.00 en 11.00 uur, bij nieuwe kerk van de Geref. Gemeente te Scherpenzeel, Renes 121. Op twee rustpunten is drinken te koop. In het gebouw van het Lodenstein College, locatie Witsius, bestaat mogelijkheid om uitgebreid te eten. Voor deze Vallei fietstocht is een boekje gemaakt met daarin overzichtelijk de fietsroutes van 20 km en 40 km. Kosten deelname: kinderen € 2,50, volwassenen € 3,50, max € 15,- per gezin.

Nieuwerkerk e.o.

Op **maandag 20 mei** organiseert de zendingscommissie van Nieuwerkerk een fietspuzzeltocht. Inschrijven voor deelname tussen 13.00 en 14.30 uur in Salem, Molenstraat 16, aldaar. Na afloop zijn er verschillende consumpties te koop. Deelnamekosten: € 2,- p.p., max. € 10,- per gezin.

■ VELUWSE DAG

HELPEDE HANDEN ELSPEET

Op **zaterdag 18 mei** organiseert de afd. Veluwe van Helpende Handen van 10.00-15.00 uur een verkoping en verschillende activiteiten voor de kinderen. Locatie: in en nabij de kerk van de Gereformeerde Gemeente Elspeet, Nachtegaalweg 11. Catering is aanwezig. De opbrengst is voor het clubwerk afd. Veluwe van Helpende Handen. Voor meer informatie: tel. 06-83208256.

■ VERKOPING TE WAVERVEEN

De vrouwenvereniging Niet in eigen kracht van de Geref. Gemeente van Mijdrecht hoopt op **vrijdag 17 mei** een verkoping te houden. Deze duurt van 15.00-21.00 uur en vindt plaats bij de fam. Bloed, Poelweg 1, Waverveen. De opbrengst is voor zending en evangelisatie.

■ MARKTEN

's-Gravenzande

Op **zaterdag 18 mei**, van 9.30-14.30 uur, organiseren de zendingscommissie en de vrouwenvereniging van de Geref. Gemeente te 's-Gravenzande een len-

temarkt en activiteiten voor de kinderen. Locatie: in en nabij de Westerkerk, Obrechtlaan 21. De opbrengst is voor kerk, zending, evangelisatie en vakantie- weken voor mensen met een beperking.

Woerden

Rommel- en avondmarkt op **vrijdag 24 mei**, van 17.00-22.00 uur. Locatie: in en rond de Bethlehemkerk te Woerden, Oudelandseweg 50. Ook zijn er verschillende activiteiten voor jong en oud. De opbrengst is voor het evangelisatiewerk in Woerden en Leidsche Rijn.

Voor meer informatie: info@aktiemarkt.com

■ ZANGAVONDEN

Bodegraven

Zang- en orgelavond op **zaterdag 18 mei**, aanvang 19.30 uur, in de Bethelkerk van de Geref. Gemeente te Bodegraven, Dronensingel 2, m.m.v. het mannenkoor Canticum, het meisjeskoor Shira, het jeugdkoor De Regenboog en enkele instrumentalisten. Collecte t.b.v. het nieuwe Reilorgel.

Goes

Samenzangavond op **zaterdag 8 juni**, die in het teken staat van de nieuwe liedbundel van de JBGG. Aanvang: 19.00 uur. Locatie: Maria-Magdalenakerk te Goes, Singelstraat 21. M.m.v. sopranen van Walchers jongerenkoor uit Middelburg en van jongerenkoor Het Kleinood uit Aagtekerke, en enkele instrumentalisten. Ook zijn alle jongeren uit Zeeland e.o. welkom. Algehele leiding: ds. R.A.M. Visser.

Nunspeet

Zangavond op **zaterdag 25 mei**, aanvang: 19.30 uur, in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Nunspeet, Brinkersweg 17, m.m.v. de gemengde koren Cantica uit Rijssen en Jubilate Deo uit Nunspeet. Collecte t.b.v. Stichting Dovenzorg. Namens Dovenzorg zal een inleiding worden verzorgd.

Scherpenisse

Zangavond op **zaterdag 18 mei**, aanvang: 19.30 uur, in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Scherpenisse, Schoolstraat 2, m.m.v. het gemengd koor De Lofstem, het jeugdkoor De Jonge

Lofstem, het mannenkoor D.E.V. en een aantal instrumentalisten. Opening: ds. E. Bakker.

Vianen

Zangavond op **zaterdag 25 mei**, aanvang: 19.00 uur, in de Grote Kerk te Vianen, m.m.v. het meisjeskoor Maria en het kinderkoor De kleine Lofstem' uit Geldermalsen, het mannenkoor Elim uit s-Gravenpolder en enkele instrumentalisten. Spreker: dhr. J.J. Pons. Collecte t.b.v. de JBGG.

Zwolle

Zangavond op **zaterdag 11 mei**, aanvang: 19.00 uur, in de Burgwalkerk te Kampen, m.m.v. het kinderkoor van de Eliëzer- en de Obadjaschool ter Zwolle, het mannenkoor Jubilate Deo uit Apeldoorn en enkele instrumentalisten. Collecte t.b.v. genoemde scholen voor speciaal onderwijs.

■ CGO-SYMPIOSIUM OVER DE HEIDELBERGSE CATECHISMIUS

Op **zaterdag 1 juni** belegt de CGO in het kerkgebouw van de Geref. Gemeente te Gouda een symposium t.g.v. 450 jaar Heidelbergse Catechismus. Aanvang: 10.00 uur. Sluiting: 14.30 uur. Opening: ds. A. Schreuder. Lezing: De betekenis van de Heidelbergse: toen en nu – prof. dr. A. Baars

Causeriën: De prediking van de wet in een postmoderne tijd – ds. W. Visscher
De actualiteit van zondag 8 in de catechese – drs. J. van Mourik

Kosten (inclusief lunch): € 12,50

Opgave bij: secretariaat@cgo.nu.

Informatie: www.cgo.nu

Iedereen hartelijk welkom!

■ KONINKLIJKE ONDSCHIEDINGEN

* Op 26 april jl. ontving ouderling C. de Boef in de St. Maartenskerk te Zaltbommel uit handen van de burgemeester van die gemeente, dhr. A. van den Bosch, een Koninklijke onderscheiding. Hij is benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau naar aanleiding van zijn belangeloze inzet voor kerk en maatschappij. Naast zijn ambtelijke functies in onze gemeente, eerst 2 jaar als diaken en daarna 33 jaar als ouderling, is hij ook 20 jaar bestuurslid van de zendingscommissie geweest. Ook heeft hij al vele jaren het voorzitterschap van de plaatselijke kiesvereniging van de SGP vervuld en is hij 17 jaar aan het zorgcentrum 't Slot in Gameren verbonden als bestuurslid, waarvan vele jaren als voorzitter van de Raad van Advies.

De kerkenraad was bij deze ceremonie in zijn geheel aanwezig en heeft na het uitreiken van de onderscheiding ouderling

De Boef hiermee gefeliciteerd.

Kerkenraad Geref. Gemeente Brakel

* Op vrijdag 26 april heeft dhr. S. Boogaard, ouderling van onze gemeente, een Koninklijke onderscheiding ontvangen uit handen van burgemeester Gelok van Borsele.

Hij mag nu lid zijn in de Orde van Oranje-Nassau vanwege zijn vele werkzaamheden die hij verricht heeft en nog verricht in onze gemeente. Hij mag reeds 36 jaar onze gemeente dienen, eerst 2 jaar in het ambt van diaken en daarna in het ambt van ouderling. Vele jaren heeft hij als zodanig het Woord mogen doorgeven, vanaf de kansel, op de huisbezoeken en op de verenigingen. De Heere weet wat de uitwerking daarvan geweest is in de gemeente. Daarnaast is hij 26 jaar onze scriba geweest tot vorig jaar juni. We kunnen als gemeente niet genoeg waarderen de vele uren die hij hierin gestoken heeft, en de accurate en integere wijze waarop hij dat met Gods hulp heeft mogen doen. Ook in het bredere verband van onze gemeenten heeft hij veel mogen betekenen. We denken hierbij aan de diverse jaren dat hij scriba mag zijn van de classis Goes, assessor-scriba van de Part. Synode Zuid en lid van de Generale Synode, waarvan de laatste jaren als quaestor van het moderamen.

Als kerkenraad willen wij hem van harte feliciteren met deze onderscheiding. Hierbij willen we ook zijn vrouw betrekken die hem al die jaren trouw terzijde heeft gestaan.

We wensen hem van harte toe dat hij nog geruime tijd dienstbaar mag zijn en daarvoor de kracht en wijsheid van de Heere mag ontvangen tot zegen van onze gemeente(n).

Kerkenraad

Geref. Gemeente 's-Gravenpolder

* Op vrijdag 26 april heeft loco-burgemeester C. de Jong aan dhr. W. van der Wal een koninklijke onderscheiding uitgereikt. Hij is benoemd tot ridder in de Orde van Oranje Nassau.

Reeds 35 jaar funcioneert dhr. Van der Wal als hulpkoster in onze gemeente. Eerder heeft hij 11 jaar leiding gegeven aan de +12 vereniging en is hij zeer betrokken bij de organisatie van de jaarlijkse actiemarkt. Het is zichtbaar dat hij deze activiteiten met vreugde en betrokken mocht en mag doen.

Als supermarkt-ondernemer heeft hij in veel geledingen zich belangeloos ingezet voor het collectieve belang van de collega-ondernemers bij de C1000-organisatie. En ook voor de centrale C1000-organisatie is hij van betekenis geweest. Twee jaar geleden zijn er grote gezond-

heidszorgen geweest. Als hij daarnaar kijkt, en zijn gezin en wij met hem, dan gaat de hand op de mond en valt er, naar zijn eigen getuigenis, niets op eigen naam te schrijven. Naast hem mogen zijn vrouw en kinderen in de koninklijke erkenning delen.

Gemeente en kerkenraad zijn hem en zijn gezin veel verschuldigd voor al het werk dat gedaan kon worden. Vandaar dat we hen allen van harte feliciteren.

Wij wensen onze hulpkoster van harte toe dat hem door dé Koning die genadige onderscheiding wordt uitgereikt die niet meer ingeleverd hoeft te worden.

Kerkenraad Geref. Gemeente

Hardinxveld-Giessendam

* Op vrijdag 26 april ontvingen de ouderlingen G.P. den Breejen en J. van Voorst uit Lelystad uit handen van de burgemeester van Lelystad een koninklijke onderscheiding. Zij werden lid van de Orde van Oranje-Nassau. Beiden ontvingen deze onderscheiding in verband met hun langjarig ambtsdragerschap in onze gemeente. Dhr. Den Breejen is gedurende de vakante perioden voorzitter van onze kerkenraad (geweest) en heeft zich daarnaast ingezet als deputaat (tevens penningmeester) van het deputaatschap voor de behartiging van de belangen van de landelijk georganiseerde Bonden en Verenigingen (nu deputaatschap Kerk, Gezin, Jeugd en Onderwijs). Ook voor Helpende Handen is hij in het verleden actief geweest als clubleider in de afdeling Amsterdam en als bestuurslid van de afdeling Noord Nederland. Bij het verlenen van deze onderscheiding heeft tevens een rol gespeeld dat hij (vanaf 1979) de eerste en tot nog toe enige directeur van de plaatselijk reformatische basisschool is, welke school hij met

bijzondere ijver en toewijding heeft mogen opbouwen.

Dhr. Van Voorst is al jaren penningmeester van de kerk en is daarnaast jarenlang voorzitter van de zangvereniging van onze gemeente geweest. Ook zijn inzet voor het evangelisatiewerk in Lelystad en in Almere was een van de gronden voor het verlenen van deze onderscheiding.

Het is onze wens en bede dat deze broeders nog kracht, lust, maar bovenal ook genade mogen ontvangen om ook in de toekomstige jaren te dienen in onze gemeente. *'Indien iemand dient, die diene als uit kracht die God verleent; opdat God in alles geprezen worde door Jezus Christus, Welken toekomt de heerlijkheid en de kracht in alle eeuwigheid.'* (1 Petr. 4: 11)

Kerkenraad en Geref. Gemeente

Lelystad.

* Op 26 april is de heer W.C. Boer koninklijk onderscheiden. Hij is benoemd tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Hij ontving de versierselen uit handen van burgemeester Aboutaleb in het stadhuis van Rotterdam. De door de kinderen aangevraagde onderscheiding is verleend voor zijn inzet voor de Vereniging van Organisten van de Gereformeerde Gemeenten waarin hij diverse functies bekleedt en voor het feit dat hij op 7 mei jl. 45 jaar kerkorganist was, eerst 18,5 jaar in de gemeente van Rotterdam-Zuidwijk en daarna 26,5 jaar in onze gemeente. De kerkenraad feliciteert hem van harte en spreekt de wens uit, dat hij de samenzang in onze gemeente nog mag blijven begeleiden tot de eer van Hem Die de lust en kracht heeft gegeven dit te mogen doen.

Kerkenraad

Geref. Gemeente Rotterdam-C.

KERKDIENTEN

■ ZONDAG 12 MEI 2013

Aagtekerke 9.30 en 19.00 uur ds. D.W. Tuinier; Aalst 9.00 uur ds. M.J. van Gelder en 14.30 uur ds. J. van Rijswijk; Amersfoort 9.30 en 16.30 uur ds. W. Visscher; Apeldoorn 10.00 uur ds. J.M. Kleppe en 15.00 uur ds. A. Verschuure; Arnhem 9.30 uur ds. A.A. Brugge; Barendrecht 10.00 en 16.30 uur ds. J. Mijnders; Barneveld-

Centrum 9.30 en 19.00 uur ds. D. de Wit; Barneveld-Zuid 9.30 en 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Benthuizen 9.30 en 18.00 uur ds. A.B. van der Heiden; Berkenwoude 10.00 uur ds. H. Paul en 19.00 uur ds. P. Mulder; Bodegraven 10.00 en 18.30 uur stud. S.W. Janse; Boskoop 16.30 uur ds. H. Paul; Breda 10.00 uur ds. M. Golverdingen; Capelle a/d IJssel-Middelwatering

10.00 en 16.30 uur ds. W. Silfhout; Capelle a/d IJssel-West 10.00 uur ds. A. Moerkerken en 19.00 uur ds. W. Silfhout; De Valk-Wekerom 9.30 en 19.00 uur ds. B.J. van Boven; Dirksland 10.00 en 18.00 uur ds. J. Schipper; Doetinchem 9.30 uur ds. K. Boeder en 15.00 uur ds. A.P. Baaijens; Drachten 9.30 (bev. ambtsdr.) en 19.00 uur ds. A. Schreuder; Ede (Petrakerk, Lunterseweg 25) 12.15 en 19.00 uur ds. A.A. Brugge; Elspeet 10.00 en 18.30 uur ds. G. van Manen; Emmeloord 19.00 uur ds. J. IJsselstein; Ermelo 9.30 en 18.30 uur ds. P. Melis; Genemuiden 9.30 en 15.30 uur ds. C. Hogchem; Goes 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. C.J. Meeuse; Gorinchem 10.00 en 16.00 uur ds. L. Blok; Gouda 9.30 en 16.30 uur ds. G. Clements; Goudswaard 15.00 uur ds. G. Pater; 's-Gravenhage 10.00 en 16.30 uur ds. J.W. Verweij; 's-Gravenpolder 18.00 uur ds. G.J.N. Moens; 's-Gravenzande 9.30 en 15.00 uur ds. M. Joosse; Hardinxveld-Giessendam 9.30 uur ds. M. Karens en 18.00 uur ds. W.J. Karels; Hendrik-Ido-Ambacht 16.30 uur ds. P. van Ruitenburg; Herkingen 14.30 uur (openb.bel.) ds. S. Maljaars; Hilversum 19.00 uur ds. G. Clements; Hoedekenskerke 10.00 uur ds. A.J. Gunst; Hoofddorp 9.30 uur (openb.bel.) ds. G. Heijkamp en 16.30 uur ds. J. Driessen; Hoogeveen 9.30 en 15.30 uur stud. P.D. den Haan; Kamperland 9.30 (H.A.) en 14.30 uur ds. C. Sonneveld; Kapelle-Biezeling 15.30 uur stud. H.A. van Zetten; Kootwijkerbroek 10.00 en 19.00 uur ds. G. Beens; Kortgene 18.30 uur ds. R.A.M. Visser; Krimpen a/d IJssel 9.30 en 16.30 uur ds. P. Mulder; Leerdam 15.30 uur ds. M.J. van Gelder en 18.00 uur ds. B. van der Heiden; Leiderdorp 10.00 uur ds. J. Driessen en 16.00 uur stud. S.W. Janse; Lelystad 16.00 uur ds. J. IJsselstein; Lisse 16.00 uur (openb.bel.) ds. G.W.S. Mulder; Marknesse 19.00 uur stud. P.D. den Haan; Meeuwen 9.30 uur ds. J. van Rijswijk en 15.00 uur ds. A.T. Huijser; Melissant 15.00 uur ds. E. Bakker; Middelburg-Centrum 9.00 en 16.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Middelburg-Zuid (in kerkgebouw Middelburg-Centrum) 11.30 en 18.30 uur ds. J.J. Tanis; Middelharnis 9.30 en 18.00 uur ds. S. Maljaars; Moerkapelle 9.30 en 18.30 uur ds. C.G. Vreugdenhil; Naaldwijk 19.00 uur stud. C. van Ruitenburg; Nieuw-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. A. Vermeij; Nieuwdorp 18.30 uur stud. J. van Laar; Nieuwerkerk 15.30 uur ds. A.J. Gunst; Nijkerk 14.30 uur ds. P. Melis; Nisse 16.00 uur ds. G.J.N. Moens; Nunspeet 9.30 en 15.00 uur ds. A. Schot; Oostburg 10.00 en 15.30 uur stud. J. van Laar; Oosterland 18.30 uur ds. C. Harinck; Oostkapelle 9.30 uur ds. G.J.N. Moens; Oud-Beijerland 9.30 en 18.00 uur ds. G. Pater; Ouddorp 9.30 (H.A.) en 18.30 uur ds. E. Bakker; Oude-Tonge 19.00 uur ds. L. Terlouw; Poeder-

oijen 14.30 uur ds. M. Karens; Poortugaal 9.30 en 16.00 uur ds. C. Neele; Puttershoek 15.30 uur (openb.bel.) ds. B. van der Heiden; Rhenen 10.00 en 18.00 uur ds. F. Mulder; Ridderkerk-Slikkerveer 15.15 uur ds. A.B. van der Heiden; Rijssen-Noord 9.30 en 18.30 uur ds. C.A. van Dieren; Rijssen-West 9.30 en 18.30 uur (H.D.) ds. G.M. de Leeuw; Rilland-Bath 14.00 uur ds. C. van Krimpen; Rotterdam-Alexanderpolder 10.00 en 16.00 uur stud. C. van Ruitenburg; Rotterdam-IJsselmonde 9.30 (H.A.) en 16.30 uur ds. L. Terlouw; Rotterdam-Zuidwijk 10.00 uur ds. C. Harinck; Scherpenzeel 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. A. Verschuure; Scheveningen 18.45 uur ds. R. Kattenberg; Sint Annaland 18.00 uur ds. C. Sonneveld; Sint Philipsland 14.30 uur ds. J.S. van der Net; Sliedrecht 9.30 en 18.00 uur ds. A.T. Huijser; Soest 18.00 uur ds. J.M. Kleppe; Sprang-Capelle 15.00 uur ds. W.J. Karels; Stolwijk 10.00 en 19.00 uur ds. G. Hoogerland; Terneuzen 10.00 en 15.30 uur ds. R.A.M. Visser; Terwolde - De Vecht 9.30 uur ds. A.P. Baaijens en 14.30 uur ds. K. Boeder; Tholen 10.00 en 18.30 uur ds. J.S. van der Net; Tricht-Geldermalsen 10.00 en 18.30 uur ds. G.J. van Aalst; Uddel 10.00 en 18.30 uur ds. G. Mouw; Urk 10.00 en 17.00 uur ds. J. van Belzen; Utrecht 10.00 en 18.30 uur ds. A.J. de Waard; Veen 19.00 uur ds. L. Blok; Veenendaal 9.30 en 16.30 uur ds. B. Labee; Vlaarding 16.00 uur ds. R. Kattenberg; Vlissingen 9.30 en 16.00 uur ds. W. Harinck; Waarde 9.30 en 18.00 uur stud. H.A. van Zetten; Waardenburg 10.00 en 18.30 uur ds. M. Mondria; Wageningen 10.00 uur ds. P. van Ruitenburg en 15.30 uur ds. F. Mulder; Werkendam 10.00 uur ds. W.J. Karels en 18.00 uur ds. M. Karens; Westkapelle 14.00 uur ds. J.M.D. de Heer; Westzaan 15.30 uur (bev. ambtsdr.) ds. G. Heijkamp; Wierden 15.00 uur ds. G.M. de Leeuw; Woerden 18.30 uur ds. M.J. van Gelder; Wolphaartsdijk 14.00 uur ds. C.J. Meeuse; Yerseke 9.30 en 18.00 uur ds. C. van Krimpen; Zeist 10.00 (H.D.) en 18.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Zoetermeer 10.00 en 18.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Zwijndrecht 18.30 uur ds. M. Joosse; Zwolle 19.00 uur ds. A. Schot.

■ DINSDAG 14 MEI 2013

Brakel 19.30 uur ds. G.J.N. Moens; Goudswaard 19.30 uur ds. P. Melis; Lisse 19.45 uur ds. G. Bredeweg; Mijdrecht 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Naaldwijk 19.45 uur ds. J.W. Verweij; Nieuwdorp 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Oude-Tonge 19.30 uur ds. J. van Belzen; Rilland-Bath 19.30 uur ds. G.W.S. Mulder; Rotterdam-Centrum 19.45 uur ds. F. Mulder; Scherpenzeel 19.30 uur ds. A. Verschuure; Sprang-Capelle 19.30 uur ds. A. Schot; Zwolle 19.30 uur ds. E. Bakker.

■ WOENSDAG 15 MEI 2013

Aalburg 14.30 uur (bevestigingsdienst) ds. H. Hofman en 19.00 uur (intrededienst) ds. J. van Rijswijk; Barneveld-Centrum 13.30 uur (huw.bev.) ds. D. de Wit; Berkenwoude 19.30 uur ds. J. Schipper; Delft 19.30 uur ds. A. Vermeij; Hilversum 19.45 uur stud. J. van Laar; Hoedekenskerke 19.30 uur ds. W.J. Karels; Hoofddorp 19.45 uur stud. H.A. van Zetten; Kamperland 19.30 uur ds. P. Mulder; Katwijk aan Zee 19.45 uur ds. J. van Belzen; Leerdam 19.30 uur ds. C. van Krimpen; Nieuwer ter Aa 19.45 uur ds. G.W.S. Mulder; Oosterend (Texel) 19.00 uur ds. G. Bredeweg; Opheusden 19.30 uur ds. G.M. de Leeuw; Rotterdam-IJsselmonde 19.30 uur (openb.bel.) ds. L. Terlouw; Wageningen 19.30 uur (bidstond) ds. A. Schreuder; Westkapelle 19.30 uur ds. J.M.D. de Heer; Woerden 19.30 uur ds. M. Mondria; Zwijndrecht 19.30 uur stud. S.W. Janse.

■ DONDERDAG 16 MEI 2013

Beekbergen 19.30 uur ds. C. Sonneveld; Boskoop 19.30 uur ds. W. Visscher; Capelle a/d IJssel-West 19.45 uur ds. A. Schot; Melissant 18.00 uur ds. M. Mondria; Naaldwijk 14.00 uur (huw.bev.) ds. J. van Rijswijk; Nieuw-Beijerland 13.30 uur (huw.bev.) ds. A. Vermeij; Nieuwerkerk 19.30 uur stud. C. van Ruitenburg; Nijkerk 19.30 uur ds. C.A. van Dieren; Oostvoorne 19.30 uur ds. W. Harinck; Ouddorp 19.30 uur ds. J.J. van Ekeveld; Ridderkerk-Slikkerveer 19.30 uur ds. G. Hoogerland; Scherpenisse 19.30 uur (tijdrede) ds. G.M. de Leeuw; Soest 19.30 uur ds. B.J. van Boven; Veen 19.30 uur ds. P. Melis; Westzaan 19.30 uur ds. A. Verschuure.

■ VRIJDAG 17 MEI 2013

Nunspeet 13.00 uur (huw.bev.) ds. A. Schreuder; Yerseke 14.45 uur (huw.bev.) ds. C. van Krimpen; Zeist 14.00 uur (huw.bev.) ds. J.J. van Ekeveld.

■ EVANGELISATIESAMENKOMSTEN ZONDAG 12 MEI 2013

Alkmaar (Willem Buytewechstraat 2, Alkmaar) 10.30 en 16.30 uur evang. G. Baan; Amsterdam (Looiersgracht 70) 10.30 en 17.00 uur evang. J. Krijgsman; Emmen (Prinsesselaan 6 l) 9.30 en 15.30 uur evang. C. van Drunen; Leeuwarden (Achter de Hoven 2c) 9.30 en 16.00 uur evang. S. de Visser; Tilburg (Offenbachstraat 105) 10.00 en 18.30 uur evang. H.J. van den Boogaart.

Voor alle in dit nummer genoemde toekomstige data geldt:

Indien de Heere wil en wij leven.

ADVERTENTIES

Mannenkoor CD
voor moederdag?
www.ethanyerseke.nl

Begrafenisverzorging Van der Vliet

Voor een stijlvolle begrafenis.

in Elspeet en omstreken
G.J. van der Vliet, Boekweitweg 22,
8075 CP ELSPEET
Tel: 0577-492830 of 06-12934519
b.g.g. 06-53432144
Dag en nacht voor u bereikbaar.
Wij verzorgen alleen begrafenissen.

GARDEREN EN PUTTEN.

Te huur, op rustige parken,
vakantiewoningen t/m 14 pers.
Inl. c.h.es@hetnet.nl / 0184-634267

T.h. in **ZEELAND**,
ruime, sfeervolle vakantiewoning.
www.boerderijvakantiezeeland.nl
Tel: 0113-302209

Werkgroep Zegveld
organiseert weer een
AUTO/FIETS-PUZZELTOCHT,
ditmaal op de **Veluwe**. T.b.v. bouw
dokterspost in Roemenië.
Kom D.V. op 2e Pinksterdag naar
Camping Weijdehorst, Staverhul 22
in Uddel. 14-15:30 uur inschrijven.
€ 4,00 per fiets, kinderen € 2,00
(gezinstarief € 12,50).
€ 9,00 per auto. Aansluitend
pannenkoeken eten mogelijk!
Meer info: 06- 13 39 75 14 en
www.werkgroepzegveld.nl

Jonge vrouw (27) zoekt zelfstandige
woonruimte in Barneveld.
Tel. 06-13989097

Vakantie in **RIJSSEN**.
Kindvriendelijk vrijst. huis, 6-20 Juli
en een 8 pers. vak. woning
29 Juni-6 Juli. Tel. 0548-513269

Voordelig met het hele gezin in eigen sfeer naar zon, water en bergen?

Voor € 495,- all-in per week staat
uw stacaravan in Oostenrijk klaar.
Nederlandstalige kerkdiensten en
recreatieactiviteiten voor jong en
oud. Meer info bel 055 3030083
of www.es-vakanties.nl

VAN STAVEREN

Begrafenisverzorging

Sumatrastraat 11 ~ 2405 EM Alphen aan den Rijn

Dag en nacht bereikbaar, in elke regio

(0172) 23 33 38

Wij verzorgen alleen begrafenissen

Hertgers Klassiek vervoer voor uw trouwerij of jubileum

Broeklanderweg 53
7341 PM Beemte-Broekland
Tel. 055-3232166
Mobiel: 06-24778923
www.hertgersapeldoorn.nl

Woudenberg/Scherpenzeel. Minicamping 'Klein Oudenhorst'

Te huur: 2-12 pers.vak.huisje
+ enkele toer/stacaravans.
Tevens staanplaatsen voor uw
eigen kampeermiddelen.
Tel: 0343-481558.
www.kleinoudenhorst.nl

In een goede
groeps sfeer **bouwen** aan de
toekomst van **Roemenië?**
Wij zoeken jongeren die van
D.V. 18 juli t/m 9 aug. willen helpen
met de bouw van een dokterspost
in Borsani.

Ben je tussen de 18 en 30 jaar
en voel je wat voor dit avontuur?
Kijk voor informatie op
www.werkgroepzegveld.nl en mail
naar werkgroepzegveld@gmail.com.

De Verrassing
Bungalowpark

**Gunstige
prijzen in
het prille
voorjaar!**

**Zoek en boek uw
Texel-vakantie!**

www.deverrassing.nl
Of bel: **0222 31 89 06**

**Th. Nunspeet op camping
"de Hofstee".** Luxe 6 pers. stacar.
v.a.g.v. wasm, droger, magnetron,
douche met zitbad, d+h fiets aanw.
Tel. 0187-651644 of 06-23487079

Te huur in het centrum van **Gouda**:
Diverse leuke kamers in een gezellig
studentenhuis. Ook voor het nieuwe
studiejaar. Op loop-afstand van
station en Driestar.
Bel voor inlichtingen: 0653934431

Vakantie Oostenrijk:
Te huur: luxe Chalet en
Appartementen 2-9 pers.,
in omg. Saalbach-Hinterglemm /
Zell am See, Kerkdiensten
tijdens zomervakantie.
Info: 0180-322181 / 06-51166845

CURSUS GODSDIENST ONDERWIJS

Heeft u een boodschap aan jongeren? Gaat uw hart uit naar
zending, evangelisatie, jeugdwerk of pastoraat? Of bent u
gewoon geïnteresseerd in een theologiestudie op hbo-niveau?

Bezoek dan een van de volgende voorlichtingsbijeenkomsten:

D.V. dinsdag 14 mei wordt in het **gebouw van christelijke hogeschool Driestar
Educatief**, Burgemeester Jamessingel 2 te Gouda, voorlichting gegeven over de
opleiding tot leraar godsdienst door de CGO. Voorlichtingsronden beginnen om
20.15 uur en 20.45 uur.

D.V. woensdag 15 mei van 19.30 uur tot 20.30 uur wordt in **gebouw Bèta van het
Driestar College**, Ronsseplein 1 te Gouda, voorlichting gegeven over alle
opleidingen van de CGO. Van 20.50 uur tot 22.00 uur kunt u een les bijwonen.

Bekijk ook de website: www.cgo.nu.

Voor bevoegde docenten zijn er aantrekkelijke vrijstellingen mogelijk!

CURSUSGODSDIENSTONDERWIJS

Wilt u de Bijbel lezen in de grondtalen?

Bezoek dan de informatieavond van de CGO op D.V. **woensdagavond 15 mei** in gebouw Bèta van het Driestar College, Ronsseplein 1 te Gouda.

Voorlichting over de cursus Hebreeuws van 20.30 uur tot 21.15 uur.
Voorlichting over de cursus Grieks van 21.15 uur tot 22.00 uur.

begrafenisverzorging

Den Hollander

Begravenissen in Den Haag, Westland, Gouda, Rotterdam, Vlaardingen en omstreken.
Wij verzorgen alleen begravenissen.

Dag en nacht bereikbaar.

P.N. den Hollander
T. den Hollander

Tel. 010 - 4600509

www.begrafenisverzorgingdenhollander.nl

Ons luxe **appartement aan de boulevard** van Vlissingen is dit seizoen nog een paar weken vrij.
www.vlissingenboulevard.nl
tel. 0113-312172

2013

herdenkingsjaar

450 jaar Heidelbergsche Catechismus

Troost in leven en sterven
Blijvend onderwijs en wereldwijd verspreid

Ook in China beschikbaar!

Stichting China steunde zowel de vertaling als de publicatie.

Steunt u de verdere verspreiding van dit kostbare werk?

U kunt hieraan bijdragen door een gift te storten op:

giro 320 666

t.n.v. Stichting China

Stichting China
Veenendaal

Postbus 1150 | 3900 BD Veenendaal

Ambtskleding
Koorkleding
Rouwkleding
Maatkostuums

Klamar's

FASHION

Klaas Leendert en Marian Blok
's-Gravenstraat 63 | 4431 AB 's-Gravenpolder
0113 - 31 63 64 | 06 14 53 15 28
info@klamarsfashion.nl | www.klamarsfashion.nl
Voor openingstijden zie website.
Advies aan huis mogelijk !

Alle nieuwe titels

www.deroeboeken.nl

078 - 6124081

CHRISTELIJKE BEGRAFENISONDERNEMING
G. WEGENAAR

Tel.: (0318) 526641

Bgg.: (06) 53638114

24 uur per dag bereikbaar

Buurtlaan West 26
3905 JR Veenendaal

Wij verzorgen uitsluitend begravenissen
www.wegenaar.nl

Uw trouwtekst in hout uitgesneden?
Tel. 0418-551383
www.houtsnijwerk.nl

Dagbesteding
In eigen sfeer

De Betuwehof Zorg
Dagbesteding ouderen - Achterberg

contact: Bert of Julia Hak
tel: 0317 - 6 18 18 0
info@betuwehof.nl
www.betuwehof.nl

RST
Zorgverleners

Huishoudelijke hulp

“Wat heerlijk dat mijn woning op orde is”

Huishoudelijke hulp door medewerkers met een reformatorische identiteit, dat is **een vertrouwd idee**. Meer informatie? www.rstzorg.nl of bel 0342-42 23 24.

RST Zorgverleners biedt ook **kraamzorg** en **verpleging & verzorging**

Hardenberg - Ommen - Bakkeveen (Frl) - Ameland - Terschelling

Luxe chalets/stacars > super goedk. v.a € 20 p.d. nog verschillende mogelijkheden - in mei/juni - bouwvak.kijk op www.vdsluisvakanties.nl of bel 0512-516096

Boekhandel

De ZONNEBLOEM

Dorpsstraat 164 - Scherpenzeel (gld)
033-2774355

www.boekhandeldezonnebloem.nl

Praktijk den Uijl verleent hulp bij

- Verlies- en rouwverwerking
- Seksueel misbruik en seksverslaving
- Opvoedingsvragen en opvoedingsondersteuning
- Laag zelfbeeld en faalangst
- Problemen binnen huwelijk, gezin en/of relatie
- Weinig zelfvertrouwen
- Arbeidsproblemen en burn-out
- Vragen rondom persoonlijkheid en gedrag
- Talent en hoogbegaafd
- Andere problemen waar u mee 'zit' en over wilt spreken

Praktijk den Uijl
psychosociale hulpverlening & contextuele therapie

Wormerhoek 14M
2905 TX Capelle a/d IJssel
010 - 7 411 411
06 - 438 585 08
info@praktijkdenuijl.nl

We hebben gesprekslocaties in
Capelle a/d IJssel, Barneveld en Yerseke
www.praktijkdenuijl.nl

Bijbels: een kostbaar geschenk

Steunt u het werk van Bonisa financieel, zodat Bijbels en kinderbijbels uitgedeeld kunnen worden?

Hoe kunt u helpen?

Voor € 10,-
geeft u 2 Chinese
kinderbijbels

Voor € 17,50
geeft u 5 Bijbels in talen
van etnische minderheden

Voor € 25,-
ondersteunt u een evangelist
om de Bijbel uit te leggen

Voor € 50,-
bouwt u mee aan een kerk voor de
Lisu bevolking in de bergdorpen

Postbank 31.555.32 o.v.v. Bijbels / kinderbijbels
Grachtweg 20, 2161 HN Lisse | www.bonisa.nl | 0252 - 41 82 69

**Help mee
en betaal een Bijbel
voor Chinezen**

Bonisa
Z E N D I N G

Te huur in Westzaan leuke vrijst.
vak. woning bij boerderij v.a.g.v.
In omgeving van vis- en vaarwater.
Boot aanwezig. Niet duur.
Tel. 075-6160213 of 06-23402528

Te huur op de Veluwe Beekbergen
Een gezellig 2-pers. vakantieverblijf.
Zeer geschikt voor 50+ers.
Tel. 055-5061716 of 06-12272826

**BED & BREAKFAST
"ALBLASSERWAARD".**
Kom genieten van de Alblasserwaard
en de randsteden
En boek een B&B in Sliedrecht.
Inl. c.h.es@hetnet.nl / 0184-634267

OMMEN – comfort. vak. woning
4-6 pers. in bosrijke omgeving
info: www.boomblauwtje.nl

Mercy
hulpverleningspraktijk

waar u zichzelf mag zijn...

- Psychosociale therapie • Coaching/sparringpartner
- Huwelijksweekenden • Relatietherapie • Training

Professionele hulpverlening vanuit een reformatorisch-christelijke visie.

Respect, vertrouwen, veiligheid

- Ik loop al langer met een vraag rond maar aan wie durf ik die te stellen? • Ik loop vast op mijn werk.
- Ik kan er niet meer tegen. Wie helpt mij? • Ik maak moeilijk contact.

Neem contact op voor een vrijblijvend gesprek!

locaties Doetinchem en Veenendaal
telefoon 0314 391 687

website www.mercyhulpverlening.nl
e-mail info@mercyhulpverlening.nl

De Saambinder Kerkelijk weekblad van de Gereformeerde Gemeenten

Uitgave ten bate van de Emerituskas.

Hoofdredacteur:

ds. G.J. van Aalst

Bijdragen van medewerkers en boeken ter recensie aan:

ds. G.J. van Aalst,
Molendijk 136, 3286 BK Klaaswaal
tel. 0186-576990, fax 0186-575105
e-mail: gjvanaalst@kliksafe.nl

Redacteur:

ds. C. Neele

Meditaties aan:

ds. C. Neele,
Egge 28, 3171 DE Poortugaal,
tel. 010-5017707
e-mail: c.neele@kliksafe.nl

Kerknieuws (m.u.v. beroepingswerk) en berichten aan:

redactie-secretaris: J.J. Verhage
Kloosplantsoen 131, 2985 SC Ridderkerk,
tel. 0180-420865, fax 0180-423583
E-mail: jj.verhage@kliksafe.nl
Aanlevertijd:

Uiterlijk woensdag 17.00 uur vóór
de datum van verschijning van De Saam-
binder in de daarop volgende week.

Opgaven kerkdiensten en beroepingswerk aan:

Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Advertenties en familieberichten aan:

Drukkerij Verloop,
postbus 33, 2950 AA Alblasserdam
tel. 078-6912899, fax 078-6919536
e-mail: saambinder@verloop.nl

Advertenties dienen **uiterlijk
donderdag** vóór de week van
verschijning aangeleverd te zijn.
Rouwadvertenties **uiterlijk
maandagmorgen 9 uur**.

Advertenties € 1,05 per mm.
Familieberichten € 0,40 per mm.
Deze prijzen zijn excl. 21% btw.

Abonnementenadministratie

Adreswijzigingen enz. aan:
Kerkelijk Bureau Geref. Gemeenten,
postbus 608, 3440 AP Woerden,
tel. 0348-489900, fax 0348-483599,
e-mail: saambinder@cbgg.nl

Betalingen abonnementsgelden:

Postbanknr. 64327 t.n.v. De Saambinder-
abbonementen te Woerden.

Abonnementsprijzen (bij vooruitbetaling):
voor Nederland: € 12,00 per halfjaar
(te betalen per 1 april en 1 oktober);
voor het buitenland:
€ 24,- per jaar + extra portiekosten.
Canada \$ 115,-; USA \$ 115,-.

Correspondentieadres

Noord-Amerika:

Mr. A.M. Berman, P.O. Box 20188,
St. Catharines, ON L2M 7W7, Canada
e-mail: purlin@sympatico.ca

De redactie aanvaardt geen enkele aansprakelijk-
heid betreffende de inhoud van de advertenties
en de (recensies van de) aangekondigde boeken.

Dé inrichter voor Kantoor, Kerk en School

HOEKMAN
Kantoor & Project

*Uw partner in complete
kantoor- en projectinrichting*

Showroom: Marconistraat 13 - 4461 HH Goes - T: 0113 57 29 07
E: info@piethoekman.nl - www.piethoekman.nl - www.hoekmanismeer.nl

in- en verkoop
THEOLOGISCHE BOEKEN
www.boekhandelversprille.nl

Boekhandel en antiquariaat Versprille

Noordweg 11 Krabbendijke.
0113-502004. Maandag gesloten

MASSALE SAMENZANG
DV ma. 20 mei 2^e Pinksterdag
St. Jan Gouda – 19.30 (gratis!)
Organist: Pieter Heykoop
Meditatie: ds. G.J. van Aalst
thema: "preken op het kerkhof..."
Collecte: Theologische School GG

• DIVERSE BLOKFLUITEN
• MUZIEKSTANDAARDS
• ROEMEENSE PANFLUITEN
R. MULDER - STAPHORST
06 12 610 628 B.G.G. 0522 253944
**WWW.MULDERMUZIEK
INSTRUMENTEN.NL**

TWEEDEHANDS BOEKENDAGEN BIJ GEBR. KOSTER BARNEVELD

Wij ORGANISEREN D.V.

**VRIJDAG 10 EN
ZATERDAG 11
MEI A.S.
TWEEDEHANDS
BOEKENDAGEN**

DE VOORRAAD BESTAAT GROTENDEELS UIT
THEOLOGIE.

**OP AL ONZE
TWEEDEHANDS BOEKEN
30% KASSAKORTING!**

UITERAARD ZIJN ER OOK VEEL INTERESSANTE
AANBIEDINGEN VAN NIEUWE BOEKEN.

Niet voor handelaren. Geen verzending.

Uitgeverij Boekhandel
GK Gebr. Koster
Nairacstraat 17, 3771 AW Barneveld
Tel. (0342) 41 69 86
www.gebrkoster.nl

HARKES *Persoonlijke zorg
Begravenissen voor uw begrafenissen*
Telefoon (0172) 21 21 22
Dokter Hamburgerlaan 59 - 2771 JR Boskoop
*Wij verzorgen alleen begravenissen
Dag en nacht bereikbaar – overal te ontbieden*

Holten/Rijssen in prachtomgeving
te huur een ruime 6-pers.
Vakantiebungalow met cv,
wasm, droger, enz. Vlak bij fiets-
wandelpaden en kerken.
Info: 0180 - 521219

BOEKEN EN MUZIEK
VAN DER BOOM
Voorstraat 41 - 3245 BG Sommelsdijk
Tel. (0187) 48 26 14 - Fax (0187) 48 45 20

kina
begravenisverzorging
D.W. Schipper **010-458 31 12**
Capelle a/d IJssel
J. Kooijman **0182-58 39 32**
Gouda
Dag en nacht bereikbaar
WIJ VERZORGEN ALLEEN BEGRAFENISSEN

KLASSIEKE ORGELS...

Johannus
Eminent
Domus
Monarke
Cantilena
enz.

Ruime ervaring
in zaal- en
kerkorgels

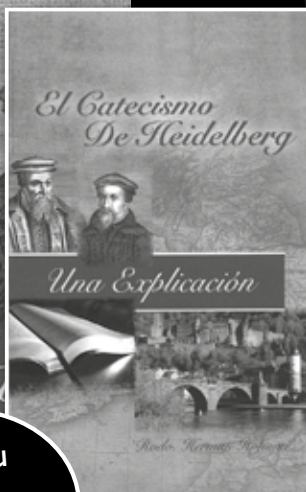
**Stolk
orgels**

NIEUWERKERK A/D IJssel
Vrijheidslaan 55 - tel. (0180) 31 56 52

Krabbendijke
Nederhemert Nrd.
Papendrecht

www.stolkorgels.nl

Spaanse catechismuspreken (auteur: ds. H. Hofman)

Betaalt u
mee?
SEZ verspreidt ze
volop in Cuba.

SEZ, Postbus 273, 3370 AG
Hardinxveld-Giessendam
tel. 0184 - 61 16 07 b.g.g. 06 - 48 776 396
e-mail: sez@kliksafe.nl
www.sez.st
Bank 30.19.57.363 - SEZ, Hardinxveld-G.

De bestuursleden van de SEZ behoren
tot de Prof. Kerk in Ned. (herv.),
Herst. Herv. Kerk, Chr. Geref. Kerken, Geref. Gemeenten,
Geref. Gemeenten in Ned. en Oud Geref. Gemeenten.

Algemeen Nut
Begrijpende Instelling
ANBI

CBF
KUR
VOOR
GOEDE DOELEN